

บทที่ 7

นโยบายด้านสาธารณสุขของรัฐบาลชุดปัจจุบัน (รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี)

1. สนับสนุนการดำเนินการตามแนวทางของกฎหมาย

สุขภาพแห่งชาติ โดยเร่งดำเนินการมาตรการสร้างเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพและการเจ็บป่วยเรื้อรัง โดยประสานความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากภาคีพัฒนาในสาขาต่างๆ ตลอดจนภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุข ร่วมสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ หนุนแรงค์ให้เกิดการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพอนามัย รวมทั้งส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยจัดสรรทุนให้เพื่อกลับมาทำงานในท้องถิ่น

2. สร้างขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค วินิจฉัย และดูแลรักษาพยาบาลอย่างเป็นระบบ

เชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน ทุกสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันปัญหาการป่วยและตายด้วยโรคอุบัติใหม่ที่มีถึงโรคที่มีการกลายพันธุ์เป็นสายพันธุ์ใหม่ และโรคระบาดซ้ำในคนอย่างทันต่อสถานการณ์

3. ปรับปรุงระบบบริการด้านสาธารณสุข

โดยลงทุนพัฒนาระบบบริการสุขภาพของภาครัฐในทุกระดับให้ได้มาตรฐาน ยก ระดับสถานอนามัยเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล และพัฒนาระบบเครือข่ายการส่งต่อในทุกกระดับให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกันทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ระบบหลักประกันสุขภาพอย่างเพียงพอ ทั่วถึง มีทางเลือกหลากหลายรูปแบบ และครอบคลุมได้ถึงการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลเอกชนที่เข้าร่วมโครงการ

4. ลงทุนผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

ควบคู่กับการสร้างขวัญกำลังใจให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ มีการปรับปรุงกฎระเบียบ เพื่อให้มีรายได้จากเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่นๆ ที่เหมาะสม เป็นธรรม รวมทั้ง

ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพด้านการแพทย์ มีการกระจายบุคลากรทางการ แพทย์และสาธารณสุขอย่างสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ตลอดจนการลงทุนพัฒนา และเชื่อมโยงระบบข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศด้านสุขภาพให้ทันสมัย มีมาตรฐาน สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างคุ้มค่า

5. ผลักดันการขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลในระดับนานาชาติ

โดยมียุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม มีการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีการใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

“รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ให้ทุกโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขยกเลิกการเก็บเงิน ค่าบริการ 30 บาทตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป ย้ำการให้บริการรักษาพยาบาลยังคงเดิม ด้านปลัดกระทรวงสาธารณสุขยืนยันคุณภาพบริการประชาชนไม่ลดถอยแน่นอน ซึ่งการบริการของบุคลากรทางการแพทย์ ขึ้นอยู่กับอาการป่วย ไม่ได้จำกัดทั้งงบประมาณ”

ความเป็นของบัตรทอง

จากการที่รัฐบาลปัจจุบันมีความตั้งใจที่จะทำให้ประชาชนทุกคนมีหลักประกันสุขภาพโดยถ้วนหน้า และได้ริเริ่มนโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรคขึ้น โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพได้ตามความจำเป็น

เนื่องจากนโยบายสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้านี้เป็นเรื่องใหม่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการสื่อสาร ทำความเข้าใจระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการสอบถามปัญหาข้อข้องใจและข้อร้องเรียน ซึ่งจะช่วยบรรเทาความทุกข์ร้อน วิตกกังวลของผู้รับบริการ และยังเป็นช่องทางให้ผู้ให้บริการ ได้รับทราบข้อบกพร่องของการให้บริการ ซึ่งจะสามารถนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้น สนองตอบความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการสร้างเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานอีกด้วย

กระทรวงสาธารณสุข จึงมีนโยบายที่จะให้สถานบริการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จัดให้มีหน่วยงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ขึ้น และมีการดำเนินงานเป็นเครือข่ายเชื่อมโยง

กันได้ทั่วประเทศ สำหรับในส่วนกลาง ได้จัดตั้งหน่วยรับเรื่องราวร้องทุกข์ โดยใช้ชื่อ “ศูนย์บริการประกันสุขภาพ”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
2. เป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูล ข่าวสาร แนะนำการให้บริการ ให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา
3. สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เพื่อให้ผู้รับบริการได้ รับบริการที่มีคุณภาพ และเกิดความพอใจพอใจ

พันธกิจ

- ค้ำครองสิทธิประโยชน์ของผู้รับบริการในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
- รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้รับบริการ
- พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า
- ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

บทบาทหน้าที่

1. รับเรื่องราวร้องทุกข์ ชี้แจงตอบข้อข้องใจ บรรเทาความไม่พึงพอใจของผู้รับบริการ รวมทั้งการติดตามปัญหาให้อยู่ในระยะเวลาที่กำหนด
2. ตรวจสอบข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้รับบริการ และผู้ให้บริการ โดยจัดให้มีระบบการตอบกลับ หรือแจ้งความคืบหน้าทุกราย
3. รับฟังปัญหา ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ และประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า
4. ประสานงานระหว่างผู้รับบริการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า
5. ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั้งเชิงรุก และเชิงรับ เพื่อสร้างความเข้าใจของผู้รับบริการ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร
6. สรุป รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอต่อคณะกรรมการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาแก้ไข และปรับปรุงระบบการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและการควบคุมโรค

1. การตรวจและดูแลเพื่อส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์
2. การดูแลสุขภาพเด็ก พัฒนาการและภาวะโภชนาการ รวมถึงการให้ภูมิคุ้มกันโรคตามแผนงานการให้ภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ
3. การตรวจสุขภาพประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง
4. การวางแผนครอบครัว (ยาคุมกำเนิด ถุงยางอนามัย ห่วงอนามัย ยาฝังคุมกำเนิด และการทำหมันถาวร)
5. ยาด้านไวรัสเอดส์ กรณีป้องกันการแพร่เชื้อจากแม่ตั้งครรภ์สู่ลูก
6. การเยี่ยมบ้าน และการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน
7. การให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ผู้รับบริการในระดับบุคคลและครอบครัว
8. การให้คำปรึกษา (counseling) และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพ
9. การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ได้แก่ การตรวจสุขภาพช่องปาก การแนะนำ

บริการด้านทันตสุขภาพ

- การให้ฟลูออไรด์เสริมในกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อโรคฟันผุ เช่น กลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยฉายรังสีบริเวณศีรษะและลำคอ รวมทั้งการเคลือบหลุมร่องฟัน

บริการด้านการตรวจวินิจฉัย

1. การตรวจ การวินิจฉัย การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์จนถึงขั้นสุดท้ายการรักษานี้รวมถึงการแพทย์ทางเลือกที่ผ่านการรับรองของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
2. การคลอดบุตร รวมกันไม่เกิน 2 ครั้ง (กรณีบุตรคลอดแล้วรอดออกมามีชีวิต) โดยนับตั้งแต่ใช้สิทธิในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
3. ค่าอาหาร และค่าห้องสามัญ
4. การถอนฟัน การอุดฟัน การขูดหินปูน การทำฟันปลอมฐานพลาสติก การรักษาโพรงประสาท ฟันน้ำนม และการใส่เพดานเทียมในเด็กปากแหว่งเพดานโหว่
5. ยาและเวชภัณฑ์ตามกรอบบัญชียาหลักแห่งชาติ
6. การจัดส่งต่อเพื่อการรักษาระหว่างหน่วยบริการ

การพิจารณาจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้รับบริการ ในกรณีที่ผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาล เป็นมาตรการที่ดำเนินการตามบทบัญญัติของมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ให้คณะกรรมการกันเงินจำนวนไม่เกินร้อยละหนึ่งของเงินที่จะจ่ายให้หน่วยบริการไว้เป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้รับบริการ ในกรณีที่ผู้รับบริการได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาลของหน่วยบริการ โดยหาผู้กระทำผิดมิได้หรือหาผู้กระทำผิดได้แต่ยังไม่ได้รับความเสียหายภายในระยะเวลาอันสมควร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

เงินช่วยเหลือเบื้องต้น หมายถึง เงินที่จ่ายให้ผู้รับบริการหรือทายาทหรือผู้อุปการะเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในกรณีที่ผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาลในหน่วยบริการ โดยมีต่อกรการพิสูจน์ถูกผิด

การยื่นคำร้อง

ผู้มีสิทธิยื่นคำร้อง ได้แก่ ผู้รับบริการ หรือทายาท ซึ่งทายาท ได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรส ผู้สืบสันดาน (บุตร) พี่น้องร่วมบิดามารดา พี่น้องร่วมบิดา พี่น้องร่วมมารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา โดยให้ทายาทคนใดคนหนึ่งยื่นได้โดยไม่จำเป็นต้องยื่นตามลำดับชั้น

ระยะเวลายื่นคำร้อง

- 1 ปี นับจากทราบความเสียหาย

วิธียื่นคำร้อง

การยื่นคำร้องทำได้ 2 วิธี คือ

1. ยื่นคำร้องด้วยตนเองที่หน่วยรับคำร้อง
2. ส่งคำร้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียน โดยคณะกรรมการจะถือวันที่ประทับตรา

เป็นวันที่ยื่นคำร้อง

สถานที่ยื่นคำร้อง

ต่างจังหวัด ---> สำนักงานหลักประกันสุขภาพสาขาจังหวัด (สสจ.) ที่เกิดเหตุ

กทม. ---> สปสช.สาขา (กทม.) หรือศูนย์บริการหลักประกันสุขภาพชั้น M

อาคารจัสตินอินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์ ถ.แจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

สาระสำคัญของคำร้อง

การยื่นคำร้องจะเขียนตามแบบฟอร์มที่กำหนด หรือเขียนเป็นหนังสือก็ได้ แต่ข้อความในหนังสือควรมี

- ชื่อ - สกุล ของผู้รับบริการที่ได้รับความสะดวก
- ความสะดวกที่เกิดขึ้นจากการให้บริการสาธารณสุข
- ชื่อของหน่วยบริการที่ให้บริการสาธารณสุข
- วันที่มีความสะดวกเกิดขึ้น หรือวันที่ทราบความสะดวก
- สถานที่ที่ติดต่อผู้รับบริการหรือผู้ยื่นคำร้องได้โดยรวดเร็ว
- สถานภาพของผู้รับบริการ เช่น อาชีพ รายได้หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นต้น
- เอกสารหลักฐานในการยื่นคำร้อง
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- หนังสือมอบอำนาจ (กรณีที่มีการมอบอำนาจ)
- เอกสารหรือหลักฐานแสดงรายละเอียดข้อมูลอื่นที่อาจใช้เป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณา (ถ้ามี)

การพิจารณา (ถ้ามี)

เกณฑ์การพิจารณา

ผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้น ได้แก่ คณะอนุกรรมการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นซึ่งมีอยู่ในทุกจังหวัด

คณะกรรมการดังกล่าวจะทำหน้าที่พิจารณาว่าความสะดวกที่เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการควรได้รับเงินช่วยเหลือตามข้อบังคับหรือไม่เพียงใด หากควรได้รับเงินช่วยเหลือก็จะพิจารณาโดยคำนึงถึงความรุนแรงของความสะดวกและเศรษฐกิจฐานะของผู้สะดวกด้วย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. พิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับ คือ

ผู้รับบริการต้องเป็นผู้มีสิทธิตาม พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และเป็นผู้ได้รับความสะดวก

ความสะดวกที่เกิดขึ้นต้องเป็นความสะดวกที่เกิดจากการให้บริการสาธารณสุขต้องเป็นการให้บริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ

ความสะดวกที่เกิดจากการให้บริการสาธารณสุข ต้องไม่เกิดจาก

- การดำเนินไปตามพยาธิสภาพโรค
- เหตุแทรกซ้อนของโรคที่เป็นไปตามสภาพปกติธรรมชาติของโรคนั้น และได้มีการวินิจฉัยและรักษาตามมาตรฐานทั่วไป

การวินิจฉัยและรักษาตามมาตรฐานทั่วไป

ต้องยื่นคำร้องภายใน 1 ปี นับจากทราบความเสียหาย ไม่ต้องรอพิสูจน์ถูกผิด หรือผลพิสูจน์ทางการแพทย์

2. พิจารณาถึงประเภทของความเสียหาย
3. พิจารณาถึงความรุนแรงและเครขรฐานะของผู้เสียหาย

เกณฑ์การพิจารณาเงินช่วยเหลือ

เสียชีวิตหรือทุพพลภาพอย่างถาวร จ่ายเงินช่วยเหลือไม่เกิน	200,000 บาท
พิจารณาหรือสูญเสียอวัยวะ จ่ายเงินช่วยเหลือไม่เกิน	120,000 บาท
บาดเจ็บหรือเจ็บป่วยต่อเนื่อง จ่ายเงินช่วยเหลือไม่เกิน	50,000 บาท

การแจ้งผลการพิจารณา

เลขานุการของคณะกรรมการจะมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้รับบริการที่ได้รับ ความเสียหายหรือทายาททราบพร้อมแจ้งสิทธิในการยื่นอุทธรณ์ภายใน 30 วัน หลังได้รับหนังสือแจ้งผลทางไปรษณีย์ตอบรับ

การอุทธรณ์

หากผู้รับบริการหรือทายาทที่ยื่นคำร้องไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ สามารถยื่นอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วัน หลังได้รับแจ้ง โดยวิธีการและสถานที่ยื่นคำร้อง เหมือนกับการยื่นคำร้องครั้งแรก โดยสำนักงานสาขาจะนำคำร้องอุทธรณ์และผลการวินิจฉัย ครั้งแรกส่งมาที่ สปสช. เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นผู้พิจารณา

สาระสำคัญของการอุทธรณ์

- ชื่อผู้อุทธรณ์
- วันที่ทราบผลการวินิจฉัย
- เหตุผลที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัย
- สถานที่ที่สามารถติดต่อผู้ยื่นอุทธรณ์ได้โดยเร็ว

หมายเหตุ : ผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นที่สิ้นสุด ผู้รับบริการ หรือทายาทจะอุทธรณ์อีกไม่ได้

การวินิจฉัยว่าเจ็บป่วยฉุกเฉิน แพทย์จะพิจารณาตามข้อบ่งชี้ ดังนี้

1. โรคหรืออาการของโรคที่มีลักษณะรุนแรงอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายต่อผู้อื่น

2. โรคหรืออาการของโรคที่มีลักษณะรุนแรง ต้องรักษาเป็นการเร่งด่วน
3. โรคที่ต้องผ่าตัดด่วน หากปล่อยไว้จะเป็นอันตรายต่อชีวิต
4. โรคหรือลักษณะอาการของโรคที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ แพทย์จะพิจารณาจากความดันโลหิต ชีพจร อาการของโรค การวินิจฉัยโรค
แนวทางการรักษาและความเร่งด่วนในการรักษาประกอบด้วย

แนวทางการใช้สิทธิ คือ

1. เข้ารับการรักษากับหน่วยบริการของรัฐหรือเอกชนที่เข้าร่วมโครงการที่อยู่ใกล้ที่สุด
2. แจ้งความจำนงขอใช้สิทธิพร้อมแสดงหลักฐานประกอบ ได้แก่ บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า บัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารอื่นใดที่ราชการออกให้และมีรูปถ่าย หากเป็นเด็กใช้สูติบัตร (ใบเกิด)

หมายเหตุ : กรณีฉุกเฉิน สามารถเข้ารับบริการที่หน่วยบริการอื่นนอกเหนือหน่วยบริการ
ประจำได้ไม่เกิน 2 ครั้งต่อปีงบประมาณ

ผู้มีสิทธิสามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์ที่หน่วยบริการอื่นนอกเหนือหน่วย
ประจำครบถ้วนได้ไม่จำกัดจำนวนครั้ง โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

กรณีได้ประสบอุบัติเหตุทั่วไป

1. ควรเข้ารับการรักษาที่หน่วยบริการของรัฐหรือเอกชนที่เข้าร่วมโครงการฯ และอยู่ใกล้ที่สุด
2. แจ้งความประสงค์ขอใช้สิทธิพร้อมแสดงเอกสารประกอบ ได้แก่ บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า บัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นใดที่ราชการออกให้และมีรูปถ่าย หากเป็นเด็กใช้สูติบัตร (ใบเกิด)

กรณีประสบภัยจากรถ

ผู้มีสิทธิสามารถใช้สิทธิบัตรทองต่อเนื่องจากค่าเสียหายเบื้องต้นที่กองทุนทดแทน
ผู้ประสบภัยจากรถ หรือบริษัทประกันภัยเป็นผู้จ่าย โดย

1. เข้ารับการรักษายังหน่วยบริการที่เข้าร่วมโครงการ

1.1 แจ้งใช้สิทธิพร้อมหลักฐานประกอบ ได้แก่ บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า
บัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นใดที่ราชการออกให้และมีรูปถ่าย (หากเป็นเด็กใช้
สูติบัตร) สำเนา พ.ร.บ. รถที่ประสบภัย

1.2 หากมีความเสียหายเกินค่าเสียหายเบื้องต้น ให้ผู้ป่วยสำรองจ่ายแล้วไปรับคืนจากบริษัทประกันภัยของคู่กรณี (กรณีได้ข้อยุติวารณคู่กรณีเป็นฝ่ายผิด)

2. เข้ารับการรักษายังหน่วยบริการที่ไม่เข้าร่วมโครงการ

2.1 แจ้งใช้สิทธิบัตรพร้อมหลักฐานประกอบได้แก่ บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า บัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นใดที่ราชการออกให้และมีรูปถ่าย (หากเป็นเด็กใช้สูติบัตร) สำเนา พ.ร.บ. รถที่ประสบภัย

2.2 ติดต่อสายด่วน สปสช. 1330 เพื่อประสานหาเตียงรองรับ ในการใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าต่อเนื่อง

2.3 หากมีความเสียหายเกินค่าเสียหายเบื้องต้น ให้ผู้ป่วยสำรองจ่ายแล้วไปรับคืนจากบริษัทประกันภัยของคู่กรณี (กรณีได้ข้อยุติวารณของคู่กรณีเป็นฝ่ายผิด)

หมายเหตุ : ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ไม่ได้กำหนดให้โรงพยาบาลเรียกเก็บแทนผู้ประสบภัยเข้ารับการรักษา ณ หน่วยบริการที่ระบุในบัตรทอง

2. แจ้งความจำนองเพื่อขอใช้สิทธิทุกครั้ง พร้อมทั้งแสดงบัตรทองและบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้ (เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ใช้สำเนาใบสูติบัตร (ใบเกิด))

3. หากการรักษาพยาบาลครั้งนั้นเกินศักยภาพของหน่วยบริการปฐมภูมิ หน่วยบริการปฐมภูมิจะพิจารณาส่งต่อไปยังหน่วยบริการที่มีศักยภาพที่สูงกว่าตามภาวะความจำเป็นของโรค

แนวทางการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลของกระทรวงสาธารณสุข

นโยบายเร่งด่วน

1. เร่งลงทุนเพื่อการพัฒนาประเทศ (ด้านสุขภาพ) คือการลงทุนเพื่อปรับโครงสร้างระบบบริการสุขภาพ ที่มุ่งสู่การป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ (นโยบายเร่งด่วน ข้อ 1.1.7)

วิธีดำเนินการ

1. ปรับปรุงและก่อสร้างสถานบริการใหม่ให้ครบทุกอำเภอและกิ่งอำเภอให้เป็นโรงพยาบาลระดับตำบล (ขนาด 10 เตียง) โดยการปรับปรุงสถานอนามัยเดิมหรือก่อสร้าง

ใหม่เพื่อรองรับการดูแลด้านการส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสภาพที่ครบวงจรจนถึงระดับชุมชน

2. สนับสนุนการก่อสร้างอาคารเพื่อรองรับผู้ป่วยให้เพียงพอในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน

3. ก่อสร้างอาคารเพื่อรองรับการบริการเฉพาะทางด้านอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคติดต่อยาแรง การบำบัดยาเสพติด ฯลฯ ตามความต้องการของพื้นที่ต่างๆ ที่พร้อม

4. สนับสนุนการจัดการหัตถการแพทย์ที่มีความทันสมัยและจำเป็นให้กับสถานบริการทุกระดับ และมีบุคลากรพร้อมที่จะรองรับการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักบริหารสาธารณสุขภูมิภาค สำนักตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมควบคุมโรค กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย

2. ส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทั่วประเทศ ให้ปฏิบัติงานเชิงรุก ในการส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่นและชุมชน การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาล และการเฝ้าระวังโรคในชุมชน โดยจัดให้มีสวัสดิการค่าตอบแทนให้แก่ อสม. เพื่อสร้างแรงจูงใจหนุนเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ (นโยบายเร่งด่วน ข้อ 1.2.10)

วิธีดำเนินการ

1. สนับสนุนค่าตอบแทนการปฏิบัติงานและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขในการดูแลผู้ที่สังคมควรช่วยเหลือเกื้อกูลในชุมชน ในการดูแลสุขภาพการรักษายาบาลเบื้องต้นและต่อเนื่องจากโรงพยาบาล การฟื้นฟูสภาพร่างกาย รวมทั้งการช่วยเหลือผู้ที่ช่วยตนเองไม่ได้ ให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดีขึ้น

2. สร้างขวัญและกำลังใจแก่อาสาสมัครสาธารณสุขที่สนับสนุนการดำเนินงานสาธารณสุขเชิงรุกในพื้นที่ ทั้งในด้านการป้องกันโรค การเฝ้าระวังโรค การส่งเสริมสุขภาพ จนได้รับการยกย่องชมเชยจากชุมชน ท้องถิ่น ด้วยสวัสดิการต่างๆ รวมทั้งทุนการศึกษาบุตร เข้มแข็งดุจเกียรติ การประกาศเกียรติคุณ รวมทั้งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯลฯ

3. ให้มีการเพิ่มพูนองค์ความรู้อย่างบูรณาการในงานสุขภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค การสนับสนุนการแพทย์แผนไทย สมุนไพร การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกอื่นที่มีคุณค่าของชุมชน

4. สนับสนุนการศึกษาต่อเนื่องของอาสาสมัครสาธารณสุขที่ต้องการเพิ่มคุณค่าทางวิชาการและวิทยฐานะทางการศึกษาเพิ่มขึ้น

5. ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อนำเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขให้เป็นบุคคลสาธารณะที่มีคุณค่าของสังคม สามารถสนับสนุนและบูรณาการงานของหน่วยงานอื่นๆ ร่วมด้วยอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ผลักดันให้มีกฎหมายอาสาสมัครสาธารณสุข เพื่อรับรองสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานในชุมชน

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในชุมชน

นโยบายความมั่นคงของรัฐ

แก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ มิให้มีผลกระทบต่อความมั่นคง โดยการปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบชายแดน การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว รวมทั้งการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ชัดเจน บนความสมดุลระหว่างการดูแลสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลกับการรักษาความมั่นคงของชาติ (นโยบายข้อ 2.4)

วิธีดำเนินการ

1. ปรับปรุงระบบข้อมูลการใช้บริการของผู้ที่มีเชื้อสัญชาติไทย ทั้งในด้านการรักษาพยาบาล การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล

2. เตรียมพร้อมรองรับการรับรองสิทธิการเป็นคนไทยของบุตรแรงงานต่างด้าว ที่เกิดในประเทศไทย ถ้าประเทศไทยลงนามรับรองสัตยาบรรณว่าด้วยสิทธิเด็กในข้อที่เคยสงวนไว้จะมีผลทำให้บุตรและพ่อแม่ในประเทศไทยได้รับสิทธิเป็นคนไทยด้วย ประมาณ 4 - 5 ล้านคน และมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการรักษาพยาบาลตามสิทธิการประกันสุขภาพที่เกี่ยวข้อง

3. ผลักดันให้แรงงานนอกระบบทุกคนเข้าสู่ระบบประกันสุขภาพ และการตรวจสุขภาพ ด้วยการประสานกับนายจ้างที่มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงาน

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

นโยบายด้านสาธารณสุข (ข้อ 3.3)

1. สนับสนุนการดำเนินการตามแนวทางของกฎหมายสุขภาพแห่งชาติ โดยเร่งดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพและการเจ็บป่วยเรื้อรัง โดยประสานความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากภาคีพัฒนาในสาขาต่าง ๆ ตลอดจนภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุข ร่วมสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ หนุนแรงค์ให้เกิดการพัฒนา และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพอนามัย รวมทั้งส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยจัดสรรทุนให้เพื่อกลับมาทำงานในท้องถิ่น (นโยบายข้อ 3.3.1)

วิธีดำเนินการ

1. สนับสนุนการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติประจำปี 2552 เพื่อการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ต้องพัฒนาสุขภาพ

2. จัดทำแผนยุทธศาสตร์รองรับประเด็นข้อเสนอเชิงนโยบายตามกฎหมายสุขภาพแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงสาธารณสุข และการบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ จากภาครัฐ ภาคเอกชน ท้องถิ่น และชุมชนต่างๆ

3. หนุนแรงค์สร้างกระแสการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพอนามัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจและหลอดเลือด มะเร็ง อุบัติเหตุ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

4. สนับสนุนการผลิตบุคลากรสาธารณสุขเพื่อรองรับความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้มีทุนการศึกษาจากองค์กรท้องถิ่นและสถานบริการทุกระดับ ทั้งนี้เพื่อให้กลับไปปฏิบัติงานตามความต้องการของเจ้าของทุน

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทุกกรม และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค วินิจฉัย และดูแลรักษาพยาบาลอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน ทุกสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันปัญหาการป่วยและตายด้วยโรคอุบัติเหตุใหม่ ที่รวมถึงโรคที่มีการกลายพันธุ์ใหม่ และโรคระบาดซ้ำในคนอย่างทันต่อสถานการณ์ (นโยบายข้อ 3.3.2)

วิธีดำเนินการ

1. จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency Response : PHER) เพื่อเตรียมพร้อมรองรับปัญหาในการจัดการภัยพิบัติต่างๆ ในทุกระดับ วางระบบสนับสนุนต่างๆ ตามความจำเป็น เช่น ระบบ Logistic ระบบติดตามประเมินผลคู่มือการดำเนินงาน การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการซ้อมแผนปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างนานาชาติในการจัดการกับภาวะฉุกเฉินที่เป็นภัยคุกคามสำคัญร่วมกัน

2. พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคและทีมสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ในทุกระดับให้เข้มแข็ง ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งเพื่อสมรรถนะการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอาสาสมัครสาธารณสุข

3. เพิ่มองค์ความรู้ให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโรคที่จะมีโอกาสขยายตัวอย่างรวดเร็วแก่บุคลากรสาธารณสุขและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

4. พัฒนาขีดความสามารถในการตรวจวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาล และการป้องกันการติดเชื้อจากสัตว์สู่คน จากคนสู่คนในครอบครัว และการติดเชื้อในโรงพยาบาล

5. พัฒนาห้องตรวจและรักษาโรคติดเชื้อเป็นการเฉพาะที่มีประสิทธิภาพให้เพียงพอทุกโรงพยาบาล

6. สนับสนุนการศึกษาวิจัย การคิดค้นนำยาตรวจ วัคซีน เซรุ่มและวิธีการในการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมควบคุมโรค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ปรับปรุงระบบบริการด้านสาธารณสุข โดยลงทุนพัฒนาระบบบริการสุขภาพของภาครัฐในทุกระดับให้ได้มาตรฐาน ยกกระดับสถานเอนามัยเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล และพัฒนาระบบเครือข่ายการส่งต่อในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกันทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ระบบหลักประกันสุขภาพอย่างเพียงพอ ทัวถึง มีทางเลือกหลากหลายรูปแบบ และครอบคลุมได้ถึงการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลเอกชนที่เข้าร่วมโครงการ (นโยบายข้อ 3.3.3)

วิธีดำเนินการ

1. สำรวจและประเมินความต้องการการพัฒนาสถานบริการและหน่วยงานบริหารทุกระดับเพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดทำแผนการลงทุนด้านสาธารณสุขให้มีความเหมาะสมเพียงพอทั้งในปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต

2. ยกกระดับสถานเอนามัยที่มีความพร้อมเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

3. พัฒนาศูนย์เครือข่ายการส่งต่อ 12 ศูนย์หลักให้ครอบคลุมทุกระดับ โดยยึดหลักภูมิศาสตร์และความต้องการของประชาชน ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน

4. สนับสนุนการสร้างระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้ครอบคลุมทุกระดับทุกพื้นที่และการมีส่วนร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มูลนิธิ และภาคเอกชน เพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายที่ถูกต้องตามกฎหมาย พร้อมทั้งจะได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

5. จัดตั้งหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบดูแลสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสถานบริการทุกระดับ เพื่อให้ผ่านการประเมินตามมาตรฐานต่างๆ ที่กำหนด ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

6. สนับสนุนให้มีการดูแลรักษาโรคเรื้อรัง และฟื้นฟูสภาพร่างกาย ในชุมชนและครอบครัวด้วยการแสวงหารูปแบบต่างๆ มาประยุกต์ดำเนินการ เช่น การจัดหาเตียงพยาบาลอุปกรณ์ทางการแพทย์บางส่วนให้ยืมกลับมาใช้ที่บ้าน พร้อมทั้งฝึกอบรมผู้ดูแลและมีระบบการตรวจเยี่ยมจากบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างประจำสม่ำเสมอ

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักบริหารสาธารณสุขภูมิภาค กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมสุขภาพจิต กรมควบคุมโรค สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. ลงทุนผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขควบคู่กับการสร้างขวัญกำลังใจให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ มีการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อให้มีรายได้จากเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่เหมาะสม เป็นธรรม รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพด้านการแพทย์ มีการกระจายบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อย่างสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ตลอดจนการลงทุนพัฒนาและเชื่อมโยงระบบข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศด้านสุขภาพให้ทันสมัย มีมาตรฐาน สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างคุ้มค่า (นโยบายข้อ 3.3.4)

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำแผนกำลังคนเพื่อการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขให้เพียงพอับความต้องการของสถานบริการทุกระดับ และทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล ทุกกันดาร ชายแดน ให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างรวดเร็ว และมีคุณภาพเพียงพอทัดเทียมกับเขตเมือง

2. สนับสนุนทุนการศึกษา และอัตรากำลังแก่นักศึกษาที่ประสงค์จะกลับไปปฏิบัติงานในภูมิลำเนาของตนเอง

3. สนับสนุนให้มีการปฏิรูปโครงสร้างอัตรากำลัง เงินเดือนเป็นการเฉพาะด้านการแพทย์และสาธารณสุข (กสข.) รวมทั้งค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับภาระงานที่ปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับทุกสายงานที่ต้องประกอบวิชาชีพเพื่อสุขภาพของประชาชน

4. พัฒนาและใช้ระบบภูมิศาสตร์สารสนเทศ (GIS) ในการกระจายกำลังคนอย่างเป็นธรรมตามความจำเป็นและความต้องการกำลังคนของพื้นที่

5. เพิ่มขีดความสามารถของแพทย์เฉพาะทางสาขาต่างๆ ให้ครอบคลุมทุกอำเภอ และให้มีแพทย์ประจำครอบครัวครบทุกตำบลพร้อมทั้งมีค่าตอบแทนพิเศษตามจำนวนครอบครัวที่ดูแลรับผิดชอบ

6. ผลักดันกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้ที่เสียหายจากบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประชาชนและผู้ให้บริการอย่างเป็นธรรม

7. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพให้สามารถเชื่อมโยงได้ทุกเครือข่ายและทุกระดับ ที่มีความทันสมัย รวดเร็ว และเชื่อถือได้ เพื่อให้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ แพทยสภา และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ผลักดันการขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลในระดับนานาชาติ โดยมียุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม มีการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีการใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (นโยบายข้อ 3.3.5)

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลสำหรับชาวต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนภาคเศรษฐกิจ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการป้องกันและปัญหาผลกระทบต่อการให้บริการผู้ป่วยคนไทย
2. ปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายรองรับเพื่อสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถดำเนินธุรกิจสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การดูแลและสนับสนุนจากภาครัฐให้อยู่ในกรอบของคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากลและตามแบบฉบับของเอกลักษณ์ไทย
3. สนับสนุนและประสานความร่วมมือในการใช้บุคลากรทางการแพทย์ ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ สถานบริการทางการแพทย์ และสถานประกอบการด้านสุขภาพร่วมกันได้ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ต้องแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ รองรับให้ดำเนินงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย
4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกัน ให้เป็นฐานข้อมูลด้านสุขภาพของผู้ใช้บริการและฐานข้อมูลสุขภาพของประเทศ
5. ผลักดันและพัฒนาการแพทย์แผนไทย สมุนไพร การนวดไทย ตลอดจนผลิตภัณฑ์สุขภาพ เข้าสู่ระบบบริการในสถานบริการและสถานประกอบการเพื่อสุขภาพทุกแห่งทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
6. สนับสนุนการศึกษาวิจัยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตลอดจนการใช้สมุนไพร ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้มีข้อมูลเชิงประจักษ์ในคุณภาพและมาตรฐานที่ดีเพียงพอต่อการยอมรับและนำมาใช้ในการดูแลสุขภาพของประชาชนไทย และการส่งออกเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศ

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมการแพทย์ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ องค์การเภสัชกรรม แพทยสภา และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

นโยบายสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1. ให้ความสำคัญในการคุ้มครองผู้บริโภคในทุกมิติ โดยการรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจ จัดตั้งองค์กรอิสระผู้บริโภค บังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่ให้การคุ้มครองดูแลผู้บริโภคโดยเคร่งครัด รวมทั้งการใช้กลไกทางกฎหมายในการป้องกันการเอาเปรียบ ผู้บริโภคในด้านอื่น ๆ เช่น การโฆษณาเกินเวลา การโฆษณาแฝงหรือการใช้สื่อเพื่อประโยชน์ส่วนตน เป็นต้น (นโยบายข้อ 3.5.5)

วิธีดำเนินการ

1. ผลักดันกฎหมายอาหาร กฎหมายยา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองการบริการทางการแพทย์ที่ยังค้างอยู่ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว
2. สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทสำคัญในการดูแลคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ รวมทั้งบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุข ที่จะต้องให้องค์ความรู้และทักษะที่ถูกต้องกับประชาชนในชุมชนที่รับผิดชอบ
3. ควบคุม ดูแล สุ่มตรวจ สืบสวน ผลิตภัณฑ์สุขภาพ อาหาร ยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท เครื่องมือแพทย์ ฯลฯ เพื่อมิให้มีการโฆษณาเกินความจริง การหลีกเลียงกฎหมาย การปลอมปนอาหารที่เป็นภัยต่อสุขภาพด้วยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ใกล้เคียงและทันต่อสถานการณ์ที่มีภาวะเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศที่นำเข้าสู่ประเทศไทย
4. บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังในการควบคุมการบริโภคสุราและบุหรี่ และค้นหามาตรการใหม่ๆ ในการรณรงค์เพื่อลด ละ เลิก อย่างจริงจัง

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมควบคุมโรค และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างชายหญิง ขจัดการกระทำรุนแรงและการเลือกปฏิบัติต่อเด็ก สตรี และผู้พิการ ให้การคุ้มครองและส่งเสริมการจัด

สวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสมแก่ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้ที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พึ่งตนเองได้ (นโยบายข้อ 3.5.6)

วิธีดำเนินการ

1. สนับสนุนการให้องค์ความรู้และทักษะต่อสถาบันครอบครัว ให้มีสภาพจิตใจที่ดี มีวุฒิภาวะ ความฉลาดทางอารมณ์ ทางสังคม และความฉลาดในการแก้ปัญหาชีวิต มีความหย่อนตัวทางอารมณ์และจิตใจ สามารถแก้ไขอุปสรรคต่างๆ ด้วยความสุ่มรอบคอบ ไม่ให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรงต่อคนในครอบครัว ป้องกันภาวะซึมเศร้า และการฆ่าตัวตาย ฯลฯ

2. สนับสนุนให้มีศูนย์พึ่งได้ในสถานบริการสุขภาพทุกแห่ง รวมทั้งมุมเพื่อนใจวัยรุ่น เพื่อดูแลช่วยเหลือคลี่คลายปัญหาสุขภาพจิตแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากครอบครัว เพื่อน และผู้ที่ใกล้ชิด

3. ให้มีกองทุนดูแลสุขภาพสำหรับช่วยเหลือเด็กยากไร้ ผู้พิการทุพพลภาพผู้สูงอายุในชุมชนเป็นการเฉพาะ และให้มีอาสาสมัครที่มีค่าตอบแทนจากกองทุนเป็นรายเดือนสำหรับดูแลสุขภาพความเป็นอยู่เป็นการประจำ รวมทั้งการรับ - ส่งต่อไปยังสถานบริการสุขภาพและนำกลับสู่ชุมชน

4. ให้สถานบริการทุกระดับมีชมรมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ชมรมสายใยรัก ฯลฯ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างสภาวะสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. เร่งรัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร ทั้งด้านการป้องกันการปราบปราม การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ควบคู่กับการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์และมีการบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด รวมทั้งขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

วิธีดำเนินการ

1. สนับสนุนการป้องกันการเสพยาเสพติด ในโครงการทูปีนัมเบอร์วัน (To Be Number One) และโครงการมุมเพื่อนใจวัยรุ่น (Friend Corner) ในสถานศึกษา สถานือนามัย โรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง

2. สนับสนุนให้มีคลินิกบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้เสพยาเสพติดในสถานบริการทุกแห่ง ทุกระดับ และการดูแลติดตามต่อเนื่องสู่ชุมชน

3. ศึกษาข้อมูลและเฝ้าระวังการระบาดของวิวัฒนาการของยาเสพติดที่จะแพร่ขยายมาสู่เยาวชนไทย

4. ควบคุมสารตั้งต้นที่จะนำไปสู่การผลิตสารเสพติดอย่างใกล้ชิด
หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นโยบายเศรษฐกิจ

การตลาด การค้า และการลงทุน (นโยบายข้อ 4.2.2)

ใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรี ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างเป็นระบบทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (นโยบายข้อ 4.2.4.3)

วิธีดำเนินการ

1. ให้มีทีมงานดูแลเรื่องการเจรจาการค้าเสรีที่จะมีผลกระทบต่อระบบการให้บริการสุขภาพ การค้าอาหารและยา รวมทั้งสินค้าอื่นๆ ที่จะมีผลกระทบต่อสุขภาพทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยเฉพาะเรื่องสิทธิบัตร

2. เร่งรัดการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง ให้พร้อมเพื่อรองรับการเจรจาการค้าเสรีระหว่างประเทศต่างๆ ทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคีที่สำเร็จแล้ว ซึ่งจะเป็นเกราะป้องกันผลกระทบที่จะมีต่อการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม

ปฏิรูประบบการวิจัยและพัฒนาของประเทศ โดยให้มีกองทุนวิจัยร่วมภาครัฐและเอกชนที่รัฐลงทุน ร้อยละ 50 และจัดหาสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับภาคเอกชนที่เข้าร่วมงานวิจัยเพิ่มเติมงบประมาณด้านการวิจัยของประเทศ ปรับปรุงคุณภาพและ

มาตรฐานของงานวิจัยพื้นฐาน และการวิจัยและพัฒนาแบบครบวงจร ที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ รายได้ และการจ้างงานและการเพิ่มมูลค่าสินค้า ทั้งนี้ให้มีโครงการวิจัยที่ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น ยา เคมีภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ และสินค้าเกษตร โดยเชื่อมโยงระหว่างภาคเอกชน สถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัย ตลอดจนเครือข่ายวิสาหกิจ (นโยบายข้อ 6.3)

วิธีดำเนินการ

1. จัดหางบประมาณเป็นกองทุนสนับสนุนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์เพื่อพัฒนารักษาโรค วัคซีน เซรั่ม สมุนไพร และผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อการพัฒนาสู่ภาคอุตสาหกรรม

2. ผลิตและพัฒนาบุคลากร นักวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้เพียงพอ รวมทั้งการสนับสนุนค่าตอบแทน ขวัญกำลังใจ เพื่อให้ นักวิจัยมีพลังในการสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ในการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชน

3. สนับสนุนการจดสิทธิบัตรจากผลการศึกษานวัตกรรมเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดในอุตสาหกรรมยา อาหาร และผลิตภัณฑ์สุขภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ องค์การเภสัชกรรม กรมการแพทย์ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมควบคุมโรค กรมอนามัย และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง